

Onderzoek - At Risk In Europe
Hoe gaan Nederlandse reizigers om met infectierisico's in Europa?

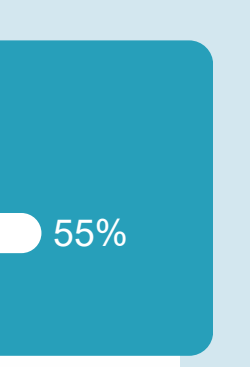
In dit onderzoek is gekeken hoe Nederlandse reizigers het risico op infecties in Europa inschatten. Ook is onderzocht hoe zij zich voorbereiden op mogelijke infectierisico's tijdens hun reis. Met deze informatie kunnen we reizigers nu en later beter helpen om deze risico's te verkleinen.

Dit onderzoek is uitgevoerd in het najaar van 2025 door **GGD Hollands Midden** en **GGD Zuid-Holland Zuid**, samen met andere onderzoekspartners. Voor het onderzoek zijn Nederlanders van 18 jaar en ouder gevraagd naar hun ervaringen tijdens een reis van minimaal vier nachten. In totaal vulden **5.038** deelnemers de vragenlijst volledig in. Deze factsheet laat de eerste resultaten van het onderzoek zien. Meer resultaten verschijnen later in wetenschappelijke artikelen.

In deze factsheet kun je de volgende onderwerpen vinden:

- 1. De belangrijkste inzichten van dit onderzoek
- 2. Reisprofiel
- 3. Risicogebied
- 4. Infectieziekten
- 5. Toekomstbeeld voor 2035
- 6. Wie vulden de vragenlijst in?
- 7. Ga jij op reis? Zo blijf je gezond!

Bijlage: Risicogebieden in beeld

1. De belangrijkste inzichten van dit onderzoek

Risicoperceptie

Een meerderheid van de deelnemers voelde zich **goed tot zeer goed voorbereid** op mogelijke infectieziekten op het moment dat ze op reis gingen.

55%

We vroegen deelnemers **hoe ernstig** zij bepaalde reisinfecties zouden vinden. Een groot deel van de deelnemers vindt dit **ernstig tot zeer ernstig**:

Hondsdolheid

92%

Infecties door muggen

78%

Infecties door teken

90%

Maagdarminfecties

74%

De meerderheid van de deelnemers schatte het risico op één van deze infectieziekten tijdens hun reis ongeveer hetzelfde was als het risico in Nederland. Tijdens hun reis **verbleef de helft van de deelnemers in een risicogebied**:

49%

[Bekijk de risicogebieden in de bijlage*](#)

*Risicogebieden zijn landen waar de kans op het oplopen van een infectieziekte verhoogd is volgens de definitie van de Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering. Bij teken gaat dit om risicogebied voor tekenencefalitis. Bij maagdarminfecties betreft dit een verhoogd risico op hepatitis A.

Informatie zoeken voorafgaand aan de reis

85% van de deelnemers zoekt **geén informatie** op over reïsvaccinaties of infectieziekten op de reisbestemming.

Redenen waarom men **geén informatie** heeft opgezocht:

Dacht er niet over na

32%

Was al bekend met de bestemming

28%

Zag geen risico

30%

Was al goed voorbereid

7,2%

Anders

2,8%

Als men **wél informatie** opgezocht, was dat via:

Internet

66%

Reisbureau

33%

Vrienden & familie

5,7%

2. Reisprofiel

De volgende kenmerken gaan over de soort reis die deelnemers maakten binnen Europa.

Reisgezelschap: Wie ging er mee op reis?

Partner

47%

Reisgroep

17%

Partner + kids

15,8%

Alleen

6,3%

Alleen + kids

5,4%

8,5%

De reisduur

verschilde sterk: van minimaal 4 tot meer dan 45 dagen. De grootste groep ging 8 tot 14 dagen op reis.

32%

Het belangrijkste reisdoel was vakantie.

80%

De meeste deelnemers verbleven in een huis of appartement.

38%

De meest gebruikte vervoersmiddelen:

Auto

57%

Motor

Camper

Vliegtuig

33%

Openbaar vervoer

5,7%

Reisbestemming:

De kaart hieronder laat zien in welke landen deelnemers op reis zijn geweest. De kleur laat zien hoeveel mensen dat waren.

Slechts 25% boekte de reis via een reisbureau.

Van deze deelnemers kreeg **76% geen reisadvies** over infectierisico's op de bestemming:

Bijna niemand bezocht een reiskliniek of spreekuur voor advies over infectieziekten.

1%

79% nam één of meerdere preventieve reisartikelen mee op reis:

Dit zijn de meest gekozen items:

Top 3

1. Een tektentang

2. Insect repellent met/zonder DEET

3. Diarree-remmer (loperamide)

3. Risicogebied

[Bekijk de risicogebieden in de bijlage*](#)

Deelnemers vulden in naar welke landen ze op reis gingen. Met behulp van de LCR risicogebieden is bepaald hoeveel deelnemers naar risicogebied reisden. Bij teken gaat dit om risicogebied voor **tekenencefalitis**, een virale infectie waarbij hersen(vlies)ontsteking kan optreden. Bij maagdarminfecties betreft dit het risicogebied voor **hepatitis A**, een besmettelijke leverontsteking. Er komen nog meer maagdarminfecties voor in Europa, hiervoor is het risicogebied echter niet scherp begrensd.

Hondsdolheid

5%

van de deelnemers verbleef in een gebied waar **hondsdolheid** voorkomt

Van deze groep schatte **1 op de 4** deelnemers goed in dat hun risico op het krijgen van hondsdolheid hoger was in vergelijking met Nederland.

Infecties door muggen

12%

van de deelnemers verbleef in een gebied met muggen die **infecties** kunnen overbrengen

Van deze groep schatte **1 op de 3** deelnemers goed in dat hun risico op het krijgen van een infectieziekte door muggen hoger was in vergelijking met Nederland.

Infecties door teken

47%

van de deelnemers verbleef in een gebied met teken die **tekenencefalitis** kunnen overbrengen

Van deze groep schatte **1 op de 5** deelnemers goed in dat hun risico op het krijgen van een infectieziekte door teken hoger was in vergelijking met Nederland.

Maagdarminfecties

7%

van de deelnemers verbleef in een gebied waar **hepatitis A** voorkomt

Van deze groep schatte **1 op de 2** deelnemers goed in dat hun risico op het krijgen van een maagdarminfectie door besmet voedsel hoger was in vergelijking met Nederland.

Risico's kunnen veranderen, check daarom altijd of er nog wijzigingen zijn op: [GGDReisvaccinaties.NL](#)

4. Infectieziekten

Deelnemers beantwoordden vragen over infectieziekten kennis, attitude en risicogedrag. Hieronder lichtten we een aantal opvallende resultaten toe.

Hondsdolheid

Deelnemers die verbleven in een gebied waar hondsdolheid voorkomt, komen twee keer zo vaak honden, katten of vleermuizen tegen als deelnemers naar gebieden zonder hondsdolheid (25% tegenover 11%).

2X

Infecties door muggen

van de deelnemers wist dat je ook overdag anti-muggenmiddel nodig hebt, omdat sommige muggen ook overdag kunnen steken.

88%

Infecties door teken

43%

van de deelnemers in risicogebied wandelt regelmatig tot vaak in de groene natuur. 10% op slippers of open schoenen.

77%

weet dat het belangrijk is om een teek snel te verwijderen. Op deze manier is de kans om ziek te worden zo klein mogelijk.

Maagdarminfecties

van de deelnemers die verbleven in hepatitis A risicogebied schatte goed in dat het risico op een infectie via de handen hoger was in vergelijking met Nederland.

42%

Er was echter **geen verschil** tussen deelnemers die wel of niet naar risicogebied gingen, wat betreft het handen wassen of vermijden van voedsel. Behalve dat reizigers in risicogebied minder vaak kraanwater drinken.

5. Toekomstbeeld voor 2035

De komende jaren zal het risico op infecties binnen Europa zeer waarschijnlijk verder toe nemen. We vroegen deelnemers hoe zij denken dat het risico op infectieziekten in Europa eruit ziet in 2035.

In vergelijking met nu, hoe groot is de kans dat ik in Europa een infectieziekte oloop:

Kleiner

Even groot

Groter

door de steek van een mug

27%

68%

door een tekenbeet

45%

50%

en deze infectie verspreid in NL

46%

46%

Veel mensen zijn zich bewust van het toenemende risico op infecties, vooral wat betreft infecties door muggen.

6. Wie vulden de vragenlijst in?

Leeftijd

18-29 jaar

11%

30-39 jaar

9,7%

40-49 jaar

13,4%

50-59 jaar

18%

60-69 jaar

24,9%

70-79 jaar

20,6%

Gender

58% vrouw

42% man

0,3% anders

5038

respondenten hebben de vragenlijst volledig ingevuld

7. Ga jij op reis? Zo blijf je gezond!

In Europa gelden nog niet overal reisadviezen voor infectieziekten, maar door klimaatverandering en ons reisgedrag verandert dit snel. Daarom is het belangrijk om altijd even te checken hoe het zit met infectierisico's op je reis en hoe je je met een paar **simpele stappen** goed kunt beschermen.

Kijk wat er speelt op jouw bestemming

Ga naar [GGDReisvaccinaties.nl](#) of bezoek een andere website zoals [www.lcr.nl](#)

Daar zie je meteen:

- welke infectieziekten voorkomen
- welke vaccinaties worden aangeraden
- waar je extra op moet letten

Bereid je reis goed voor. Denk aan:

- Reisartikelen zoals; DEET, klamboe, tektentang, handgel of zeep;
- Check en overweeg vaccinaties die passen bij jouw bestemming

Bescherm jezelf tijdens de reis waar dit nodig is

- Draag lange kleding in de groene natuur tegen teken en muggen
- Controleer op teken
- Gebruik DEET
- Was je handen regelmatig, met zeep. In ieder geval voor je iets eet en na toiletbezoek
- Je kunt niet zien of voedsel besmet is, dus wees voorzichtig met wat je eet
- Check of je kraanwater kunt drinken, maar let ook op ijsblokjes of groenten die met kraanwater zijn gewassen

Twijfel je? Vraag advies!

Voor persoonlijk advies over je reis kun je terecht bij een GGD-reïssprekkuur of eventueel je huisarts.

Met dank aan onze partners:

Bijlage: Risicogebieden in beeld

Hieronder zie je per infectieziekte de **risicogebieden** in Europa. Meer informatie over deze infectieziekten kun je teruglezen op [GGDReisvaccinaties](#). ➡

